

Hruscsov elvtárs a békés együttéléstről és a gazdasági versenyről beszélt a New York-i gazdasági klubestben

N. Sz. Hruscsov csütörtökön beszédet mondott a New York-i gazdasági klubban. Örömet fejezte ki, hogy a klubban találkozott az üzleti körök képviselőivel, majd kijelentette: Tudom, hogy az üzletemberek minden diplomácia nélkül, teljes őszinteséggel szeretnek beszélni. Ezért bátorodom a legteljesebb nyíltsággal megmondani azt is, ami esetleg valakinek nem tetszik, de Önöknek mégis hasznos lesz.

Vannak emberek, akiket a szocializmus és a kommunizmus elleni gyűlöletük — enyhén szólva — elvakít, s ezek az emberek még álmodnak is a szocialista fejlődés útjára lépést országok pusztulását vélik látni.

Egyesek gyakran álmódoznak arról, hogy a szocialista ország éppen olyan maradt, mint amilyen a forradalom előtt volt. De hasonlítunk össze a Szovjetunió fejlődésének ütemét a régi, elkorhadt rendszer megdöntése óta az Egyesült Államok fejlődési ütemével ugyanezen időszakokra vonatkozóan.

A Szovjetunióban a termelés 1913-hoz képest 36-szorosára növekedett, az Egyesült Államokban pedig csupán négyszeresére.

Miért tudjuk mi gyorsabban fejleszteni gazdasági és kulturális életünket, mint Önök? Nem akarunk Önökre kényszeríteni saját ideológiámat, bár azt sem titkolom, hogy a kommunista párt tagjai vagyok, nem titkolom politikai nézeteimet sem, de hiszen az Önök előtt ismeretes. Viszont maguk a tények meggyőzően bizonyítják, hogy gyors fejlődésünk erőforrása a szocialista forradalom, amely lehetővé tette, hogy hazánk a fejlődés olyan vágányára térjen át, amelyen a szovjet gazdaság mozdonya gyorsabban száguld.

Lehet, hogy Önök nem értenek velem egyet. De akkor magyarázzák meg, miéle csoda tette lehetővé ezeket az eredményeket.

Most kidolgoztuk a nagy hét-éves népgazdaságfejlesztési tervet, és hozzáfogtunk valóráváltásához. Hogy képet adjak a terv méreteiről, csupán egy száma szeretnék utalni:

E hét év alatt körülbelül 750 milliárd dollárt költünk beruházásokra. Ha ezt a tervet végrehajtjuk, nagyjából elérjük az Amerikai Egyesült Államok gazdasági fejlettségi színvonalát.

Hogy honnan vesszük a pénzt menderre? Miből akumulálunk? Mindezt csak a szocialista rendszer előnyeivel lehet megmagyarázni, mert — tudjuk — csodák nincsenek.

A szovjet minisztertanács elnöke ezután szólt az 1959-es eredményekről és az 1960-as terv javaslatáról, majd a nemzetközi kereskedelem problémáival foglalkozott.

Egyesek talán azt hitték — mondotta —, azért jövök az Egyesült Államokba, hogy kijárjak valamit a szovjet-amerikai kereskedelmi kapcsolatok fejlesztése érdekében, mert — ahogyan némelyek állítják — enélkül nem lehet teljesíteni a hétéves tervet. Teljesen őszintén ki szeretném jelenteni: nem óhajtok kérelmezőként beszélni.

Mi nagy jelentőséget tulajdonítunk a nemzetközi kereskedelemnek, s

vezérelvünk, ami sok amerikai számára is törvény, ha hihetünk annak a jelszónak, amely az Amerikában nemrég kiadott postabélyegen olvasható: „Világképet a nemzetközi kereskedelem révén.”

Mi egyetértünk a kereskedés ilyenfajta felvetésével. Igaz, amikor nemrég én magam is körülbelül ezt mondtam, s rámutattam, hogy a kereskedelem igen fontos

eszköze a nemzetközi feszültség enyhítésének, Amerikában egyesek megbíráltak. Akkor az amerikai lapok szerint Hruscsov csak azért hozta szóba a kereskedelmet, mert számára a kereskedelem csupán politika. De ha már firtatjuk, ki változtatta a kereskedelmet a politika eszközévé, akkor látni kell, hogy egy bizonyos amerikai hivatal, amelyet Önök jól ismernek, külön korlátozó jegyzéket állított össze, amelyet Önöknek, üzletembereknek tekintetbe kell venniük, ha a Szovjetunióval kereskednek. No, de ne vitatkozzunk. A történelem megmutatja majd: kicsoda és hogyan keverte bele a politikát a kereskedelembe.

Szeretném hangsúlyozni, hogy a szovjet kormány mindig az egyenlő jogú, kölcsönösen előnyös, mindenféle megkülönböztetést mellőző nemzetközi kereskedelem mellett, az olyan kereskedelem mellett foglalt állást, amelyről Franklin beszélt. Franklin szavai köbe véve olvashatók az amerikai kereskedelemügyi minisztérium díszbejárata fölött: „Az Egyesült Államok célja mindenkor az egyenjogú és igazságos alapon folytatandó kereskedelem legyen.”

Harcolunk és harcolni is fogunk mindenféle korlátozó kereskedelmi árujegyzék ellen, mint ésszerűtlen cselekedet ellen.

A szovjet minisztertanács elnöke a következőkben utalt arra, hogy a nemrég a Szovjetunióban járt Harriman volt New York-i kormányzó előtt kifejtette, és most megismétli: — az Egyesült Államokban a Szovjetunió ellen irányuló megtorlásokhoz hozott kereskedelmi tilalmi törvény pontosan ellenkező eredményre vezetett, mint amilyenre e törvény szerzői számítottak.

Sőt, még bizonyos hasznot is húztunk abból a politikából, amelyet az Egyesült Államok a kereskedelemben alkalmazott a Szovjetunióval szemben

— folytatta. — Ki kellett fejlesztenünk azoknak a gépeknek gyártását, amelyek nálunk azelőtt nem voltak meg, és amelyeket Önöktől akartunk megvásárolni; most pedig már senkitől sem függünk ebben a tekintetben.

A Szovjetunióval való kereskedelem mesterséges megbénítása tehát arra vezetett, hogy nem gyengébbek, hanem erősebbek lettünk.

Gondolják meg, milyen óriási sikereket arattunk gazdasági életünkben a tíz esztendő alatt, hogyan fejlődött nálunk a technika, a tudomány! A hidrogénenergia felhasználásának titkát hamarabb fejtettük meg, mint Önök.

Megalkottuk az interkontinentális ballisztikus rakétát. Ilyen Önöknek ez ideig gyakorlatilag nincs. Márpedig az interkontinentális ballisztikus rakéta a szó szoros értelmében az emberi alkotó szellem koncentrációja.

Ugyan mi értelme van az Önök tilalmainak? Az, hogy az Amerikai Egyesült Államok tovább folytatja a diszkriminációs politikát a Szovjetunióval való kereskedelmi kapcsolatok terén, egyszerűen értelmetlen makacosság.

Hruscsov a következőkben a két ország közötti békés gazdasági verseny lehetőségéről beszélt. **Biztosak lehetnek benne, hogy a Szovjetunió helyét foglalni ebben a gazdasági versenyben: utoléri és túlszárnyalja Önöket.**

Mi ebben a rossz? — tette fel a kérdést. — Függetlenül attól, ki lesz a győztes ebben a versenyben — Önök vagy mi —, a Szovjetunió és az Egyesült Államok egyaránt nyertes lesz, mert népeik békében fognak élni, és még jobban, mint most.

Mellesleg szólva, a verseny, ahogyan mi szovjet emberek fogjuk és folytatjuk,

egyáltalán nem zárja ki az együttműködést és a kölcsönös segítséget, és mi hajlandók vagyunk kiterjeszteni ezt a szabályt az Egyesült Államokra, ha Önök egyetértenek vele.

Körülbelül harminc évvel ezelőtt, amikor országunk hozzáfogott iparának kiépítéséhez, jó gazdasági kapcsolatok jöttek létre az Egyesült Államok legnagyobb cégeivel. A Ford cég segített bennünket a Gorkiji Autógyár felépítésében. Cooper, a neves amerikai szakember adott tanácsokat a dnyepéri vízierőmű építéséhez. Az Önök mérnökei nyújtottak segítséget a sztalingrádi és a harokvi traktorgyár építésénél. Amerikaiak és angolok adtak tanácsot a moszkvai Metró építésében. Mi hálásan fogadtuk az Önök szakembereinek együttműködését, és sokan közülük szovjet érdemrendekkel és díszoklevelekkel kitüntetetten tértek vissza hazájukba, nem is szólva az anyagi jövedelmekről.

Vajon mi gátolja, hogy felújítsuk és tovább fejlesszük a gazdasági együttműködést a jelenlegi, minőségében új szakaszban, amikor nemcsak mi tanulhatunk Önöktől, hanem sok tekintetben Önök is tanulhatnak a mi mérnökeinktől, tervezőinktől, tudósainktól.

Az ilyen együttműködés kétségkívül kölcsönösen előnyös lenne.

A szovjet minisztertanács elnöke befejezésül kifejezte azt a reményét, hogy az Egyesült Államok üzletemberei helyes irányban használják fel befolyásukat, és sikrasszálnak a békés együttélésért és versenyért, miként gazdasági életük kiemelkedő képviselői közül egyesek már ma is teszik.

Péten további üzemszervekre is kiterjesztik a 40 órás munkahetet

Köztudomású, hogy kormányunk a dolgozók egészségének fokozott védelme érdekében az egészségre káros üzemekben elrendelte a 40 órás munkahét bevezetését. A Péti Nitrogénműveknél a Szénkéreggyár az az üzem, ahol legnagyobb a szennyeződés, ezért legelőször itt vezették be a csökkentett munkaidőt.

A további felülvizsgálatok során a közeli napokban sor kerül a töménysavüzemben is a csökkentett munkaidő bevezetésére. Ez az átállás, melyen a Savgyár vezetői

most dolgoznak, meglehetősen nagy körültekintést igényel a beosztásnál.

A Gázgyárban ugyancsak előkészületek folynak arra, hogy az előfőolaltalanító üzemben és a kátránnyal dolgozó munkakörben bevezessék a rövidített munkahetet. A felsorolt legjobban veszélyeztetett munkahelyen dolgozók nagy örömmel fogadták ezt az intézkedést. Természetesen a munkaidő csökkentésével a dolgozók keresete nem csökken.

Baráti látogatáson Csehszlovákiában

Az idei bányásznapon csehszlovák vendégei is voltak a Várpalotai Szénbányászati Trösztnek. Besztercebánya, Selmecbánya és Kőrmöcbánya vezetői látogattak el Várpalotára, akik a bányásznap ünnepségei mellett hatnapos itt-tartózkodásuk alatt részt vettek budapesti és balatoni kiránduláson is. Látogatást tettek a művelődési házban, ahol csaknem valamennyi kör, a színjátszók, a tánckar, énekkar munkáját közelebbről is tanulmányozgatták.

A külföldiek vendégeskedésének viszonzásául a várpalotai

tröszt vezetői is kint voltak a csehszlovákok szeptember 13-án tartott bányásznap ünnepségeire. Ott-tartózkodásuk során ellátogattak Besztercebányára, Selmecbányára és Kőrmöcbányára. Kirándulást tettek az Alacsony Tárába is. A kölcsönös látogatás mindkét csoport számára hasznos tapasztalatokat adott. Várpalotáról a csehszlovákok ünnepségein Martinkó Mátyás elvtárs, Lendvai József elvtárs, Kozma Andor elvtárs és Selmeci József elvtárs vett részt.

Figyelemreméltó kongresszusi versenyeredmények a Dunántúli Földtani Kutató-fúró Vállalatnál

A mintegy nyolcszáz éves számú dolgozó Dunántúli Földtani Kutató-fúró Vállalatnál a kongresszusi versenyben figyelemreméltó eredményeket értek el. Versenyvállalásuk három fő pontja: a megadott terv 5 százalékos túlteljesítése, az önköltségsökkenésre és a minőségi munka fokozására irányult. Eddig a legjobb eredményt az önköltségsökkenés terén érték el.

Az 5 százalékos tervtúlteljesítésre tett vállalásuk 2 618 000 forintnak felel meg. Az első fél év-

ben ezt a vállalásukat 4,6 százalékkal teljesítették.

Ezzel szemben viszont az önköltség terén tett vállalásukat már a fél évben többszörösen túlteljesítették. Két százalékos csökkentést irányoztak elő, ennek forint összege 977 440 Ft. A fél évben elért eredményük 2 764 000 forint. A jelentős sikert elsősorban az anyagtakarékosággal érték el. Emellett csökkentették a szekérfuvar költséget, és a berendezések helyes, gyors telepítésével is olcsóbbodott a termelésük.

A PIACON

Mint egy terített asztal, olyan pénteken a veszprémi piac. Bármerre tekint az ember, mindenütt csalogat a kékli szilva, a piroska alma. Kupacokból mérik a paprikát, káposztát.

A nagy vesszőkosarak sort fonnak. Ismerős, ismeretlen árusok árulják a portékájukat. Böven van paradicsom, szőlő, alma. Lehet válogatni. Erre azonban nem kell bízni a háziasszonyokat. Maguktól is megteszik. Mindennek a javát, a szépet rakják karkosaraikba.

Színes, tarka forgatag a veszprémi piac. Az ősz teljes színpompával vonult ki erre a péntéki piacnapra. Az ősz eleji nap átvilágítja a szőlőfürtöket, üveges lesz a csabagyöngye, a szasza. A darazsak zsigongva szállnak egyik szemről a másikra.

Szinte így röpködnek a kérdések is egymásután. Hogy a szilva? Mennyiért méri a szőlőt? — Van, akitől kérdezni sem kell, magától kínálja a portékáját.

— Nyolcért adok a szőlőből. Tessék megkóstolni.

Sétálunk a színes forgatagban. Nézelődünk a piacon. Előttünk fiatalasszony válogatja az egyik kosárból a paradicsomot. Kettőért veszi kilóját, azaz csak venné. Rohanva áll meg mellette egy másik fiatalasszony.

— Gyere, a másik sorban egyötvenért méri kilóját egy termelőszövetkezet.

Átsodródott a tömegen a szó. Természetes, otthagyták a két forintos paradicsomot a fiatalasszony. Követték őket mi is.

A negyedik sor végén ládák sorakoztak egymás tetején. Tele

vérpiros paradicsommal, egészséges valamennyi szemre. Már válogatja az előbbi fiatalasszony. Azt sem tudja melyiket rakja a kosarába.

— Nem válogatom én — súgja a másiknak —, úgy látom mind szép. — S ezzel kiborítja az egész ládával a kosarába. Még egy ládát húz maga elé, azt is kiüriti. S úgy mért. Fizet és mosolyogva hagyja ott az elárusítókat Sövényházi Józsefné és Kocsis Lászlóné.

— A tavasszal alakult meg Szabadin a termelőszövetkezet, most még csak „kicsibe” kertészkezdünk — újságolja Molnár Imréné. — Jövőre nagyobbra bővítjük a kertészetet.

Hagymát, paradicsomot hoztak fel ma a szabadiak. Kilóját 1,50-ért adták, máshol 2—2,50-et kértek érte. A hagymát szintén ötven fillérrel adták olcsóbban. A vágott hagymát nyolcvan fillérért, az egészséges kettő forintért árulták különként.

A harmadik sorban a felsőörsi Rákóczi Termelőszövetkezet elárusító helyére találtunk rá.

Ők inkább gyümölcsöt hoztak eladásra. Tizenkilenc láda gyümölcsöt: szilvát, almát, szőlőt árulnak. Korpády Sándorné van itt az áruval.

— Amióta gyümölcs van, minden héten jövünk. Allandó helyünk ugyan nincs, de azért fogy az áru.

— Hogy mérik a szilvát? — szakítja félbe beszélgetésünket egy nénike.

— Kettő ötven!
— Akkor mérjen nyolc kilót. — És a szilva átvándorol a vevő kosarába.

— Az almát hogy adják?
— Kettő ötven az is. — A néni nem sokallja, abból is méret. Csak amikor továbbmentünk, jöttünk rá, miért méretelt gyorsan belőle. Máshol háromért adták az almát.

A vöröscsillag-pusztai Új Élet Termelőszövetkezetnek állandó elárusító helye van. Ők régi eladók a veszprémi piacon. Allandó vevők tábora veszi körül a standjukat.

— Ma is hoztak tököket? — érdeklődik az egyik asszony.

— Sajnos, azzal már nem szolgálhatunk, „lefutott” a szezonja.

— Pedig de kár — sajnálkozik a vevő. A jókora fej káposztát azonban a szemébe ötlenek, s mintha nem történt volna semmi, megmért egy fej káposztát. Olcsón vette, forintért kilóját.

A „rohmozás” egy kicsit szünetel, ezt használtuk fel, hogy a termelőszövetkezet kertészeivel egynehány szót váltunk. Elmondták, hogy nyolc holdon kertészkednek. Eddig 110 ezer forintnál több a bevételük. Ebben az évben hetven alkalommal árultak. Minden kedden, pénteken, vasárnap hoznak árut. De van, amikor a hét más napjain is piacon vannak.

A veszprémi piac színes forgatagába új eladók vegyülnek, ezek nemcsak tarkítják, hanem olcsóbbá is teszik a piacot. S ez a legnagyobb érdemük. Egyre több termelőszövetkezet jelentkezik tömeges árujával, hogy szép és olcsó zöldséget, gyümölcsöt vehessen a városi háziasszony.

NÉMETH MÁRIA